

ΚΛΑΙΡΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

η αγάπη
που δεν άκουσες

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η αγάπη που δεν άκουσες**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Κλαίρη Θεοδώρου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρα, Ραλλού Ρουχωτά

© Κλαίρη Θεοδώρου, 2017
© Φωτογραφιών εξωφύλλου:
CHIARA FERSINI/Arcangel Images, aquafun/123RF
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2017, 3.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-2132-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-2133-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΚΛΑΙΡΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

η αγάπη
που δεν άκουσες

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Salvadera, Εκδ. Μπατσιούλας Ν. & Σ., 2009

Globus, Εκδ. Μπατσιούλας Ν. & Σ., 2011

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορεί:

Η αποικία της λήθης, 2016

*«Όπως δεν μπορείς να καταλάβεις το ψάρι, αν δεν είσαι ψάρι,
ή το πουλί, αν δεν είσαι πουλί, έτσι δεν μπορείς να καταλάβεις
το μοναχό άνθρωπο, αν δεν είσαι μοναχός.» Πώς να με καταλά-
βεις λοιπόν, χρυσή μου;*

ΣΕΦΕΡΗΣ ΚΑΙ ΜΑΡΩ, *ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ Α' (1936-1940)*

Το παρόν βιβλίο είναι έργο φαντασίας. Πρόσωπα και περιστατικά που αναφέρονται αποτελούν είτε προϊόν της φαντασίας της συγγραφέως είτε χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της μυθολογίας. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά γεγονότα και πρόσωπα, εν ζωή ή όχι, είναι τελείως συμπτωματική.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 1989, ο Γουίλιαμ Γουάτκινς, ένας ερευνητής του Ωκεανογραφικού Ινστιτούτου Γουντς Χολ στη Μασαχουσέτη των ΗΠΑ, έκανε μια απίστευτη ανακάλυψη. Την ώρα που ταξινομούσε ηχογραφήσεις φαλαινών, τις οποίες πραγματοποίησε το Αμερικανικό Ναυτικό στο πλαίσιο εντοπισμού υποβρυχίων στον Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό, ο Γουάτκινς εντόπισε μια ηχογράφηση διαφορετική απ' όλες τις υπόλοιπες. Επρόκειτο για το ερωτικό κάλεσμα μιας φάλαινας που όργωνε τους ωκεανούς, αναζητώντας ένα και μοναδικό πράγμα: να την ακούσει κάποιος του είδους της και να την αποδεχτεί, να απαλλαγεί από την απόρητη μοναξιά της, να βρει επιτέλους το ταίρι της. Η ιδιαιτερότητα όμως αυτού του καλέσματος βρισκόταν ακριβώς εκεί, στην ανένη ματαίωση αυτής της διακαούς επιθυμίας. Ο λόγος; Απλός και τρομακτικός συνάμα. Η φάλαινα αυτή, που οι ερευνητές ονόμασαν «η πιο μοναχική φάλαινα του κόσμου», εξέπεμπε και εξακολουθεί να εκπέμπει ήχους σε συχνότητα 52 χερτζ, όταν οι ήχοι όλων των υπόλοιπων φαλαινών κυμαίνονται μεταξύ 15 και 20 χερτζ. Όσα χιλιάδες χιλιόμετρα λοιπόν κι αν κολυμπήσει η μοναχική φάλαινα, όσο απεγνωσμένα κι αν προσπαθεί διαρκώς να ακουστεί και να έρθει σε επαφή, το κάλεσμά της παραμένει πάντα αναπάντητο, ο έρωτάς της ανεκπλήρωτος και η τύχη της

προδιαγεγραμμένη από την πρώτη κιόλας στιγμή της ύπαρξής της. Είναι μοναδική στον πλανήτη. Εξαιρετική και ιδιαίτερη. Και παράλληλα καταδικασμένη να ζήσει και να πεθάνει μόνη, αποκομμένη από τους οικείους της, ξένη σε ένα περιβάλλον εχθρικό και παράξενο.

Και παρόλο που οι ειδικοί, όσες προσπάθειες κι αν έχουν κάνει, δεν έχουν καταφέρει μέχρι σήμερα να την εντοπίσουν, ούτε την έχει δει ποτέ κανείς, εντούτοις πιστεύουν πως για τη μετάλλαξή της αυτή ευθύνεται κατά πάσα πιθανότητα κάποια συγγενής ανωμαλία, μια απειροελάχιστη ανακολουθία στον γονιδιακό της χάρτη, αρκετή όμως για να την καταστήσει διαφορετική και απόκλιση.

Είκοσι επτά χρόνια έχουν περάσει έκτοτε και το «τραγούδι» της μοναχικής φάλαινας ακούγεται ασίγαστο σχεδόν κάθε χρόνο, καθώς το τεράστιο αυτό θηλαστικό κινείται στον Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό, από τις ακτές της Καλιφόρνια έως την Αρκτική. Και ενώ η φωνή της έχει βαθύνει λόγω της ηλικίας και της ωρίμασής της, το πιο μοναχικό πλάσμα του κόσμου δεν το βάζει κάτω. Κολυμπάει και καλεί. Καλεί και ψάχνει. Ψάχνει και ελπίζει. Μάταια...

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Φεβρουάριος 1978-Ιούλιος 2002

Κανέννας δεν κατάλαβε στη γέννησή μου ότι κάτι πήγαινε στραβά. Ούτε ο νεαρός γιατρός που χαμογελούσε ευχαριστημένος για την επιτυχή έκβαση της γέννας, ούτε η έμπειρη, ηλικιωμένη μαία που έκοψε τον ομφάλιο λώρο και με καθάρισε από τα αίματα. Και σε καμία περίπτωση δεν αντιλήφθηκε κάτι ο πατέρας μου, ο Μιχάλης, που παρακολουθούσε τα πάντα αμήχανος και αποστασιοποιημένος, και σίγουρα όχι η καταταλαιπωρημένη από τον οχτάωρο τοκετό μητέρα μου, η Ανθή. Για εκείνους ήμουν ένα μωρό όπως όλα τ' άλλα. Στρουμπουλό και ροδοκόκκινο, λίγο περισσότερο ζαρωμένο και πιεσμένο από τη βία η έξοδό μου σε αυτόν τον κόσμο απ' ό,τι θα ήθελαν ίσως και σίγουρα απ' ό,τι χρειαζόταν προκειμένου να εξασφαλίσουν μια καλή, πρώτη, οικογενειακή φωτογραφία, μια ανάμνηση που θα μπορούσε να διακοσμήσει το τζάκι του σαλονιού τα χρόνια που επρόκειτο να έρθουν. Και η αλήθεια είναι ότι όντως τότε δεν υπήρχε ακόμα κάτι να παρατηρήσουν, κάτι που να προμηνούσε πόσο στραβά θα πήγαιναν τα πράγματα από ένα σημείο και μετά. Δεν ήταν άλλωστε ότι είχα κάποιο εμφανές κουσούρι από γεννησιμιού μου. Επίκτητο έμελλε να είναι. Σύντομα. Όχι όμως ακόμα.

Παρά την ταλαιπωρημένη εμφάνισή μου, ο πατέρας μου την έβγαλε τελικά τη φωτογραφία. Περισσότερο για να κάνει κάτι εκείνη την ώρα, να φανεί κι εκείνος χρήσιμος κατά κάποιο τρόπο και να ανταποκριθεί επάξια στον ρόλο του μπροστά στα μάτια του κόσμου, κι όχι γιατί όντως το ήθελε. Φασκιωμένη στην αγκαλιά της μητέρας μου, που με κοιτούσε με λατρεία, παρά τα

παραμορφωμένα χαρακτηριστικά μου, κοίταζα κι εγώ με τη σειρά μου, μάλλον επιφυλακτικά, τον άνθρωπο πίσω από τον φακό. Διαίσθηση άραγε; Μωρουδιακό ένστικτο που με προειδοποιούσε ήδη από τότε να μείνω μακριά; Κανείς δεν ξέρει. Όπως κι αν έχει, την αγνόησα εκείνη την έκτη αίσθησή μου. Πώς θα μπορούσα άλλωστε; Πώς να γλιτώσει ένα βρέφος λίγων λεπτών από τη μοίρα του, αν αυτή επιφυλάσσεται σκληρή; Μπορεί βέβαια και να μην είχα καταλάβει απολύτως τίποτα. Τα πάντα μέσα στην κοιλιά της μάνας ήταν αγνά και προστατευμένα. Κι εγώ μόλις είχα πατήσει το πόδι μου σε έναν κόσμο δύσκολο και σκληρό, έναν κόσμο όπου ο εχθρός θα ερχόταν εκ των έσω.

Εννοείται πως δε θυμάμαι τίποτε από τους πρώτους μήνες της ζωής μου, για να μην πω από τα πρώτα χρόνια. Κανένα βρέφος δε θυμάται. Κοιτάζοντας, όμως, τη μάνα μου στα μάτια, αντιλαμβάνομαι τα πάντα. Όλος ο πόνος, η θλίψη, η ντροπή, ακόμα και η οργή βρίσκονται εκεί. Καλά κρυμμένα, αλλά εκεί. Κι ας έχουν περάσει τόσα χρόνια. Κι ας έχει πάρει η ζωή όλων μας πλέον εντελώς διαφορετική τροπή.

Δεν είχε βρει τη δύναμη η μητέρα μου να μου πει και πολλά όταν ήμουν μικρότερη, παρόλο που τη ρωτούσα ξανά και ξανά δίχως να την αφήνω στιγμή σε ησυχία. Και από τα μισόλογα και τις σπάνιες –σύντομες πάντα– εξομολογήσεις της δεν μπορούσα δυστυχώς να καταλήξω. Οι πληροφορίες ήταν διάσπαρτες και συγκεχυμένες, πολλές φορές αντιφατικές. Παρ' όλα αυτά, φανταζόμουν πράγματα, που όπως αποδείχθηκε πολύ αργότερα δεν απείχαν και πολύ από την πραγματικότητα. Το δώρο μου από εκείνη, όταν ενηλικιώθηκα, ήταν ένα παλιό, σκουριασμένο, μαύρο κλειδί. Δεν αναρωτήθηκα στιγμή ποια κλειδαριά ξεκλείδωνε. Ήταν το κλειδί του μπαούλου. Αυτού του μπαούλου όπου η μάνα μου κρατούσε πάντα κλειδωμένο από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου και το οποίο φρόντιζε να το έχει διαρκώς δίπλα της, στην κάμαρά της. Πόσες και πόσες φορές δεν είχα αναρωτηθεί ως παιδί τι θαυμάσιους θησαυρούς μπορεί να έκρυβε στα

σωθικά του. Δεν είχα άδικο. Έκρυβε τον μεγαλύτερο θησαυρό απ' όλους: τη ζωή μας ολάκερη σε μορφή δερματόδεντων, ταλαιπωρημένων από τον χρόνο και τη χρήση ημερολογίων. Ταξινομημένα σε αυστηρά χρονολογική σειρά και τοποθετημένα με στοργή και αγάπη στη θέση τους, τα γραπτά αυτά περίμεναν επί χρόνια τον αναγνώστη τους, δηλαδή εμένα. Ουδέποτε είχα παρατηρήσει τη μάνα μου να γράφει οτιδήποτε. Και να τώρα, ξεφυλλίζοντας ένα τυχαίο ημερολόγιο, ανακάλυπτα πως οι καταγραφές ήταν καθημερινές και αναλυτικότερες.

«Τα φύλαγα για σένα!» μου είχε πει με μάτια βουρκομένα και χέρια που έτρεμαν από συγκίνηση. «Διάβασέ τα και τα συμπεράσματα δικά σου», είχε συνεχίσει και είχε βγει από την κάμαρα.

Τρία μερόνυχτα διάβαζα δίχως σταματημό, κάποιες μέρες τις προσπερνούσα στα γρήγορα –δεν είχαν τίποτα το αξιωματικό, ωστόσο η μητέρα μου τις κατέγραφε με ευλαβική αποσιώωση στο έργο της– κάποιες άλλες, όμως, με συγκλόνισαν. Τις διάβαζα ξανά και ξανά, μην μπορώντας να πιστέψω αυτά που κρύβονταν πίσω από τα όμορφα, στρωτά γράμματα της μάνας μου. Και κάπως έτσι επιβεβαίωσα πλέον με κάθε λεπτομέρεια τι ακριβώς συνέβαινε τότε, τα πρώτα χρόνια της ζωής μου, αλλά και προτού ακόμη έρθω σε αυτόν τον κόσμο, μέσα στους τέσσερις τοίχους του σπιτιού μας. Μικρό σπίτι, μικρή πόλη, μικροί άνθρωποι. Στην ψυχή και στα αισθήματα. Κι ο πατέρας μου, ο Μιχάλης, πρώτος και καλύτερος ανάμεσά τους.

Δεν του έκατσε καλά η εγκυμοσύνη της γυναίκας του, αφού από την αρχή ήταν αντίθετος με αυτή. Φρεσκοπαντρεμένοι, όχι λόγω έρωτα, αλλά λόγω συνθηκών, ο πατέρας μου δεν ήθελε με τίποτα να προσαρμοστεί στη ζωή του «πάτερ φαμίλια», όπως συνήθιζε να κοροϊδεύει γεμάτος ειρωνεία άλλους συγχωριανούς του. Εκείνος ήταν φτιαγμένος για άλλα πράγματα, η στόφα του ήταν διαφορετική. Ήταν καλλιτεχνική φύση. Έτσι τουλάχιστον του άρεσε να διατυμπανίζει αριστερά δεξιά σε κάθε ευκαιρία.

Κι ας μην είχε καμία σχέση στην πραγματικότητα με οποιαδήποτε μορφή τέχνης. Αυτός λοιπόν θα την κοπανούσε, αυτό ονειρευόταν. Τον έπνιγε η ζωή στην επαρχία, του έκοβε τα φτερά πριν καλά καλά τα ανοίξει. Θα πήγαινε στην Αθήνα και θα γινόταν, όπως από παιδί επιθυμούσε, μεγάλος και τρανός. Τραγουδιστής ήταν το επάγγελμα των ονείρων του, η κατάληξη όλων των επιθυμιών του. Άραγε να τραγουδούσε όντως καλά; Κανένας δεν ήξερε. Κανένας από την οικογένεια δεν τον είχε ακούσει ποτέ ούτε καν να σιγοσφυρίζει κάποιο ρυθμό, κάποια μελωδία. Παρ' όλα αυτά, εκείνος φαντασιωνόταν επί ώρες τη δόξα, τον πλούτο και τη χλιδή που θα ακολουθούσαν σύντομα μόλις θα έφευγε, μόλις θα έφτανε στην Αθήνα. Έκλεινε τα μάτια τότε για λίγο, έγερνε το κεφάλι στο πλάι και χαμογελούσε. «Ένωθε» τα φώτα των φλας να αστράφτουν πάνω του, χαϊδεύοντας τρυφερά τον διογκωμένο εγωισμό του και «άκουγε» τους πάντες να μιλούν για το άτομό του ως το νέο, πολλά υποσχόμενο, ανερχόμενο αστέρι της πίστας.

Αδοξα, απότομα, βίαια γκρεμίστηκε το όνειρό του, τη στιγμή που τόλμησε να ξεστομίσει για πρώτη φορά στον πατέρα του τα σχέδιά του για το μέλλον. Υπήρχαν χωράφια να φροντίσει, μικρότερες αδελφές να παντρέψει, ηλικιωμένοι γονείς να κοιτάξει στο πέρασμα των χρόνων, ζωντανά να ποτίσει. Πώς του είχε λοιπόν περάσει από το μυαλό η σκέψη ότι θα μπορούσε να φύγει, να γυρίσει την πλάτη του σε όλα αυτά που με τόσο μόχθο και ιδρώτα η οικογένειά του επί σειρά γενεών είχε καταφέρει να αποκτήσει; Ένα σπίτι δίπατο στην κεντρική πλατεία του χωριού, δύο μαγαζιά σε κομβικό σημείο στην Άμφισσα και ένα στην Ιτέα, γύρω στα πενήντα στρέμματα με καρποφόρα δέντρα, κι ένα κοπάδι με διακόσια πρόβατα, που φρόντιζε ο κυρ Γιάννης ο βοσκός, όλα αυτά απέφεραν σημαντικά κέρδη στους ίδιους.

«Ακούς εκεί τραγουδιστής», μουρμούριζε εκείνο το βράδυ ο παππούς μου οργισμένος ξανά και ξανά μέσα από τα δόντια του. Δεν έκλεισε μάτι όλη τη νύχτα. Ούτε εκείνος ούτε ο γιος

του. Και οι δύο αποφασισμένοι, πεισνωμένοι σαν μουλάρια, να επιβάλουν το δικό τους. Ήταν σύντομη η μάχη. Λίγα μόλις εικοσιτετράωρα αργότερα, ο πατέρας μου είχε ήδη αποδεχθεί την ήττα του και τη μοίρα που απέρρευε από εκείνη. Δεν είχε άλλωστε επιλογές. Χωρίς τη βοήθεια της οικογένειάς του, ήταν χαμένος, ένα τίποτα. Καλομαθημένος και μαμόθρεφτος, δίχως ιδιαίτερες δεξιότητες, αφού, παρά τις παροτρύνσεις των γονιών του, είχε αρνηθεί να σπουδάσει ή να μάθει έστω κάποια τέχνη, τεμπέλης και δίχως θέληση για δουλειά, συνειδητοποίησε, τουλάχιστον γρήγορα, ότι δε θα επιβίωνε ούτε μέρα στην Αθήνα χωρίς τη στήριξη των δικών του. Την οικονομική στήριξη. Γιατί, όσο κι αν ονειρευόταν μια διαφορετική ζωή και έναν άλλο κόσμο, ο πατέρας μου δεν ήταν διατεθειμένος να κοπιάσει γι' αυτόν. Είχε από τότε ψηλά τον αμανέ, νόμιζε ότι ζούσε και ανέπνεε για να τον υπηρετούν. Δεν έφταιγε ίσως. Έτσι τον είχαν μάθει. Θα παντρευόταν λοιπόν. Το στρατιωτικό το είχε ούτως ή άλλως πίσω του, είχε φτάσει λοιπόν αυστηρητί η ώρα. Εδώ και τώρα. Θα έβρισκαν μια καλή κοπέλα από το χωριό κι εκείνος θα αναλάμβανε επιτέλους τις υποχρεώσεις του, θα έκανε οικογένεια. Ως αντάλλαγμα, μαγαζιά, χωράφια και ζώα θα περνούσαν όλα στα χέρια του. Το σπίτι ήταν για τις κόρες.

Η επιλογή της μάνας μου μόνο προφανής θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Προσυγειωμένη, ήρεμη, σεμνή, ποτέ δεν είχε δώσει δικαιώματα, ποτέ δεν είχε συζητηθεί το όνομά της στην περιοχή. Δεν υπήρχαν άλλωστε και πολλές νύφες στο χωριό τότε, κι ας μην είχε αφανιστεί αυτό ακόμα από τον χάρτη. Είχε ήδη αρχίσει να φεύγει ο κόσμος κακίην κακώς, ιδίως οι νέοι, οι περισσότεροι με προορισμό την Αθήνα, σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής. Όχι όμως ο πατέρας μου. Και σίγουρα όχι η μητέρα μου. Μοναχοκόρη του παπά της ενορίας, μοναδικό κορίτσι ανάμεσα σε πέντε αδελφούς, ήξερε πολύ καλά ότι δε θα το κουνούσε ποτέ ρούπι. Εκείνη θα κοίταζε τους γονείς της και όχι οι νύφες, δική της ήταν η ευθύνη.

«Σ' εσένα βασιζόμαστε, Ανθή μου, εσύ θα μας γηροκομήσεις, όταν πια δε θα μπορούμε να σταθούμε μόνοι μας», συνήθιζε να της λέει σε κάθε ευκαιρία η γιαγιά μου, τρυφερά και με αγάπη είναι η αλήθεια, χωρίς κανένα περιθώριο παρανόησης όμως. Τους χρωστούσε εντέλει ανταπόδοση η μάνα μου, αφού της είχαν προσφέρει τα πάντα οι γονείς της: σχολείο έως την τελευταία τάξη του γυμνασίου, ζεστό φαγητό στο τραπέζι τους πρωί, μεσημέρι, βράδυ. Σε αντίθεση λοιπόν με τον πατέρα μου, η Ανθή δεν είχε μπει ποτέ στη διαδικασία να ονειρευτεί, να ποθήσει οτιδήποτε για τον εαυτό της. Υπάκουη και πειθήνια κόρη, θα έκανε οτιδήποτε της ζητούσαν οι γονείς της. Και το έκανε. Παντρεύτηκε τον πατέρα μου. Έναν άντρα με τον οποίο δεν είχε ανταλλάξει ποτέ της ούτε μια κουβέντα. Κι ας τον θεωρούσαν χαμένο κορμί οι αδελφοί της, που στην αρχή δεν είχαν ενθουσιαστεί και τόσο με αυτή την παντρεία. Κι ας ήταν γνωστό στο χωριό ότι τα βράδια μεκρόπινε στην ταβέρνα και ότι το μυαλό του ήταν φευγάτο. Τίποτε απ' όλα αυτά δεν έπαιξε ρόλο, παρά μονάχα το χρήμα. Αυτό που η δική της οικογένεια δε διέθετε ενώ του γαμπρού παραείχε. Χρήμα που θα χρησιμοποιούνταν για τις σπουδές των αδελφών της, χρήμα που δε θα χρειαζόταν να καταβάλει η οικογένειά της ως προίκα.

«Καλή κοπέλα και έντιμη. Από σπίτι», είπε ο ένας μου παππούς στον πατέρα μου.

«Πλούσια οικογένεια, θα σε προσέχουν!» είπε ο άλλος μου παππούς στη μητέρα μου.

Και σε έναν μόλις μήνα ο γάμος ήταν γεγονός. Κανένας από τους νεόνυμφους δε χαμογέλασε εκείνο το βράδυ. Δεν τον χωρούσε ο τόπος τον πατέρα μου, και η μάνα μου, αν και μόλις δεκαοχτώ χρόνων και άπειρη, είχε διαισθανθεί την απέχθεια που προκαλούσε μόνο και μόνο η παρουσία της στον άντρα της. Ξημέρωμα βρέθηκαν μόνοι για πρώτη φορά στο νυφικό δωμάτιο. Δεν ήταν άσχημη γυναίκα η μάνα μου, ακόμα δεν είναι. Ήταν όμως καμένο χαρτί από την πρώτη στιγμή. Γιατί για εκείνον απο-

τελούσε το σύμβολο της καταδίκης του. Ήταν ο ζωντανός αντικατοπτρισμός της ματαίωσης των ονείρων και των επιθυμιών του. Τη μισούσε στην ουσία πριν ακόμα τη γνωρίσει. Και η παντρεία τους ήταν απλώς το λάδι στη φωτιά. Γιατί αν πριν υπήρχε έστω και μία απειροελάχιστη πιθανότητα να αλλάξει γνώμη στον πατέρα του και να μπορέσει να φύγει μακριά, με αυτόν τον γάμο τα πάντα είχαν τελειώσει.

Δεν την άγγιξε εκείνο το βράδυ. Δεν της μίλησε καν. Σωριάστηκε στο κρεβάτι σαν σακί με πατάτες, νικημένος από την απόγνωση και το ποτό, και βυθίστηκε σε έναν ύπνο ταραγμένο και βαθύ. Όλη τη νύχτα τον άκουγε η μάνα μου να βογκάει σαν λαβωμένο ζώο, αμήχανη, ξύπνια, ταραγμένη. Με το νυφικό της είχε ξαπλώσει στο συζυγικό κρεβάτι, υσορροπώντας όλο το βράδυ στην άκρη του, έτοιμη να πέσει, προσπαθώντας απεγνωσμένα να μην τον ακουμπήσει. Δεν κουνήθηκε ρούπι ως το χάραμα, δεν έβγαλε κιχ. Το ένστικτό της της έλεγε να του δώσει χρόνο, να περάσει όσο το δυνατόν πιο απαρατήρητη.

Και όντως, στην αρχή αυτή η προσέγγιση φάνηκε κάπως να λειτουργεί. Ο πρώτος καιρός του γάμου κύλησε λοιπόν χωρίς πολλά πολλά. Αμίλητος σηκωνόταν ο πατέρας μου τα πρωινά, έτρωγε ανόρεχτα ό,τι του ετοίμαζε η μάνα μου κι έφευγε από το σπίτι χωρίς να πει κουβέντα. Γυρνούσε βράδυ, περασμένα μεσάνυχτα πάντα, χωρίς να έχει δώσει κανένα σημείο ζωής όλη την ημέρα, μεθυσμένος, ιδρωμένος, βρομερός. Και η Ανθή μέρα με τη μέρα μαράζωνε. Καταλάβαινε ότι ο χρόνος κυλούσε και ότι η ίδια από απαρατήρητη γινόταν πλέον αόρατη. Δεν ήξερε τι να κάνει, πώς να χειριστεί τη δυστυχία του άντρα της, πώς να αντέξει τη δυστυχία τη δική της. Είχε προσπαθήσει να τον αγγίξει το βράδυ κάνα δυο φορές. Συνήθως την έσπρωχνε βίαια, της έδιωχνε τα χέρια μακριά. Τη σιχαινόταν. Εκείνη και τη ζωή του όλη. Και το μόνο που μπορούσε να τον ηρεμήσει, να τον γαληνέψει, να τον κάνει να ξεχάσει, έστω και για λίγο, ήταν το ποτό.

Σε αυτό το ποτό οφείλω κι εγώ την ύπαρξή μου. Γιατί την

πρώτη φορά που ο πατέρας μου έκανε έρωτα με τη μάνα μου ήταν τόσο μεθυσμένος που είχε κυριολεκτικά ξεχάσει πού βρισκόταν και ποια είχε απέναντί του. Το ένστικτό του και η ερωτική επιθυμία είχαν επικρατήσει, και μέσα στην παραζάλη του η γυναίκα του δεν ήταν πια η μεταλλική βαριά αλυσίδα που τον κρατούσε δέσμιος σε μια κατάσταση που ο ίδιος δεν είχε επιλέξει. Ήταν ένα ζεστό, νεανικό κορμί, ικανό να κατασβέσει την κάψα του. Τον άφησε η μητέρα μου, χωρίς να παραπονεθεί στιγμή για τους άγαρμπους τρόπους του, να μπει μέσα της, να τελειώσει στα σπλάχνα της. Δάγκωσε τα χείλη της για να μη φωνάξει, μη φανερώσει τον πόνο της και τον τρομάξει, μην τον διώξει και πάλι μακριά. Σε τρία λεπτά είχαν όλα τελειώσει. Εκείνος κοιμόταν χυμένος πάνω της κι εκείνη βαριανάσαινε, προσπαθώντας να σκουπίσει με το ελεύθερο χέρι της τα αίματα του διαλυμένου της παρθενικού υμένα που την πρόδωσαν εντέλει την επόμενη μέρα. Και ήταν αυτά τα αίματα που έμελλε να προκαλέσουν άλλα αίματα. Αυτή τη φορά από τα χείλη και τη μύτη της.

Με βαρύ κεφάλι από το ποτό και τη διάθεσή του στα τάρταρα ξύπνησε ο πατέρας μου ασυνήθιστα πρωί την επομένη. Σάστισε αρχικά βλέποντας τους κατακόκκινους λεκέδες στα σεντόνια, δεν κατάλαβε αμέσως τι είχε συμβεί. Χρειάστηκαν μερικές νυσταγμένες στιγμές προτού διώξει τον ύπνο από πάνω του και συνειδητοποιήσει τι ήταν αυτό που κοίταζε. Δεν πίστευε στα μάτια του. Ένιωσε την οργή να κοχλάζει μέσα του, να κατακλύζει όλο του το είναι. Πώς την είχε πατήσει έτσι; Αυτό το παλιοθήλυκο έφταιγε για όλα. Το είχε βάλει σκοπό εδώ και καιρό να τον ξεγελάσει και τώρα τα είχε καταφέρει. Είχε εκμεταλλευτεί μια στιγμή αδυναμίας του, τον είχε παραπλανήσει προκειμένου να πετύχει τον σκοπό της και τώρα η θηλιά, που άκουγε στο όνομα γυναίκα και παιδιά, έσφιγγε ακόμα πιο πολύ γύρω από το σβέρο του. Έπρεπε να πληρώσει. Θα την έκανε εκείνος να πληρώσει. Την άρπαξε από τα μαλλιά, κοιμισμένη

ακόμα, και την έσυρε στο πάτωμα. Από την έκπληξη εκείνη δεν έβγαλε άχνα.

Είχε κοιμηθεί ήρεμα η μάνα μου εκείνο το βράδυ. Κατά τη δική της –εσφαλμένη– άποψη, είχε σπάσει ο πάγος, το φράγμα που τους κρατούσε σε απόσταση είχε ξεπεραστεί. Είχε γίνει το πρώτο βήμα. Δεν ήταν ερωτευμένη με τον άντρα της, τον σεβόταν όμως –ήταν εντέλει ο σύζυγός της μπροστά στα μάτια του Θεού και του κόσμου όλου– και με τον καιρό θα μάθαινε να τον αγαπά. Και το ίδιο πρέπει να ίσχυε και για εκείνον.

Έτσι δε γίνεται πάντα; αναρωτιόταν συχνά πυκνά εκείνη προσπαθώντας να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα.

Και τώρα το νερό είχε κυλήσει στο αυλάκι. Η οικειότητα, η αποδοχή και η οικογενειακή γαλήνη που τόσο επιθυμούσε θα γίνονταν σύντομα πραγματικότητα. Για πρώτη φορά λοιπόν από την ημέρα του γάμου είχε παραδοθεί στον ύπνο ευχαριστημένη και αισιόδοξη, παρά τον πόνο που είχε νιώσει, παρά τη ματαιότητα, τη συντομία και την κενότητα μιας πράξης που αλλιώς την είχε φανταστεί. Ίσως τα πράγματα να ξημέρωναν καλύτερα αύριο.

Η πρώτη μπουνιά τη βρήκε στο πλάι της μύτης της. Ένωσε το κεφάλι της να τραντάζεται συθέμελα και τον κοίταξε γεμάτη τρόμο και απορία στα μάτια. Ποτέ ως τότε δεν είχε σηκώσει κάποιος χέρι πάνω της. Ούτε οι γονείς, ούτε τα αδέρφια της την είχαν χτυπήσει ποτέ. Η βία δεν είχε θέση στη ζωή της. Ως τώρα. Δέχθηκε τα υπόλοιπα χτυπήματα σοκαρισμένα, αμίλητη. Τι να έλεγε άλλωστε; Για ποιο πράγμα να απολογηθεί και για ποιο να παρακαλέσει; Κλοτσιές και μπουνιές εναλλάσσονταν με ταχύτητα στο κορμί της, το αίμα έρεε καυτό, κι εκείνη, μέσα στην παραζάλη και στον πόνο της, αναρωτιόταν. Πώς θα έκλειναν αυτές οι πληγές άραγε; Από την ψυχή, όχι από το σώμα.

Λίγο αργότερα, ο θυμός του καταλάγιασε, η οργή του ξεθύμανε. Κοντοστάθηκε από πάνω της λαχανιασμένος, ιδρωμένος. Την κοίταξε για λίγο αηδιασμένος, τόσο με εκείνη όσο και με

τον ίδιο του τον εαυτό. Αυτό το πληγωμένο πλάσμα, τυλιγμένο σαν κουβάρι εκεί στο πάτωμα, εκπροσωπούσε ό,τι μισούσε αυτός περισσότερο· τη σύμβαση, την τακτοποιημένη και προκαθορισμένη ζωή της επαρχίας, τη στασιμότητα, τον βάλτο. Πόσο τη μισούσε αλήθεια! Πόσο επιθυμούσε να τη διαλύσει, να την εξαφανίσει, να την αφανίσει από προσώπου γης. Την άφησε εκεί χωρίς να πει κουβέντα κι έφυγε σαν κυνηγημένος. Ώρες ατελείωτες πέρασε η μάνα μου κατάχαμα, ανίκανη να κουνήσει ρούπι. Πονούσε όλο της το κορμί, το πρόσωπό της μάτωνε. Δεν ήταν η οδύνη όμως αυτή καθαυτή που την κρατούσε καθηλωμένη στο πάτωμα. Ήταν ο τρόμος. Αυτός ο καθαρός, απόλυτος, σκοτεινός τρόμος, η συνειδητοποίηση της ζωής της όπως πλέον έμελλε να είναι. Γιατί αν κάτι ήξερε τώρα εκείνη καλά, αυτό ήταν πως και ο τελευταίος ηθικός φραγμός εκ μέρους του συζύγου της είχε πλέον ξεπεραστεί και η πόρτα που κανένας δεν έπρεπε σε μια οικογενειακή εστία να διαβεί έχασκε τώρα ορθάνοιχτη. Έκλαψε πικρά εκείνη τη μέρα, ένιωσε τη μοναξιά και την απόγνωση να της σκίζουν τα σωθικά. Ο άντρας που είχε παντρευτεί, αυτός που όφειλε να την αγαπά και να την προστατεύει, για κάποιο λόγο –που εκείνη ούτε να φανταστεί μπορούσε– την απεχθανόταν. Πλέον της ήταν προφανές, κι όσο και αν επιθυμούσε το αντίθετο, τίποτα δεν μπορούσε πια να της χρυσώσει το χάπι. Εκείνος ήθελε το κακό της· να την πονέσει, να την πληγώσει με κάθε τρόπο, να τη σκοτώσει.

Είχε μεσημεριάσει για τα καλά, όταν εντέλει στέγνωσαν τα δάκρυά της και πείστηκε να σηκωθεί. Με κόπο πήγε στο μπάνιο και περιποιήθηκε τις πληγές της. Πλύθηκε, χτενίστηκε και έμεινε να στέκεται εκεί μπροστά στον καθρέφτη αμίλητη. Το δεξί της μάτι ήταν μελανιασμένο, τα χείλη της σκισμένα και προησμένα. Έπειτα από λίγο απέστρεψε το βλέμμα της. Δεν είχε νόημα να οικτρίζει τον εαυτό της. Είχε μπει στον χορό και πλέον το μόνο που της απέμενε ήταν να χορέψει. Ντύθηκε αποφασιστικά και βάλθηκε να ξεστρώνει μανιασμένα το κρεβάτι. Θα

εξαφάνιζε κάθε ίχνος τού τι είχε συμβεί. Έπλυνε τα σεντόνια σε κρύο νερό, κοίταξε αφηρημένα το αίμα να κυλάει από πάνω τους και να χάνεται στο σιφόνι. Θα μπορούσε ίσως να πάει στο πατρικό της, να εξηγήσει στον πατέρα της τι είχε γίνει, να τον παρακαλέσει, να πέσει στα πόδια του, αν χρειαζόταν, να τη δεχθεί πίσω στο σπίτι. Ζύγισε για λίγο αυτή τη σκέψη στο μυαλό της. Για πολύ λίγο. Όχι, δε θα τους το έκανε ποτέ αυτό. Γνώριζε πολύ καλά τι σήμαινε για τους γονείς της αυτός ο γάμος οικονομικά και πόσο πολύ θα τους στιγματίζε στη μικρή κοινωνία όπου ζούσαν, αν εκείνη, η μοναχοκόρη του παπά, εγκατέλειπε τον άντρα της σε λιγότερο από έναν μήνα έγγαμου βίου και ξαναγυρνούσε στο σπίτι της. Κανένας δε θα της έδινε δίκιο, κανένας δε θα ενδιαφερόταν για τα γεγονότα που θα την είχαν ωθήσει να λάβει μια τέτοια απόφαση. Ούτε καν οι ίδιοι οι γονείς της. Ήταν μόνη. Εντελώς. Και έπρεπε να βρει η ίδια κάποιο τρόπο να αντιμετωπίσει την όλη κατάσταση.

Εκείνο το βράδυ δεν κοιμήθηκε στο διπλό κρεβάτι. Έστρωσε τα σεντόνια της στο ντιβάνι της κουζίνας και προσποιήθηκε την κοιμισμένη, όταν άκουσε τον άντρα της αργά τη νύχτα να στριφογυρίζει το κλειδί στην κλειδαριά. Άκουσε τα βήματά του να πηγαίνουν αργά, με τη χαρακτηριστική εκείνη αστάθεια του ανθρώπου που είναι φέσι από το ποτό, προς το υπνοδωμάτιό τους και ύστερα για λίγο σιωπή. Είχε παρατηρήσει πως εκείνη δεν ήταν στο δωμάτιο και είχε κοντοσταθεί. Να ήταν άραγε ανακουφισμένος; Να είχε πιστέψει πως την είχε ξεφορτωθεί; Ή να είχε θεωρήσει την πράξη της ασέβεια απέναντί του και να ετοιμαζόταν τώρα να την τιμωρήσει εκ νέου;

Τον άκουσε να κατευθύνεται τώρα προς την κουζίνα και η καρδιά της άρχισε να χτυπάει σαν ταμπούρλο. Πώς θα αντιδρούσε άραγε; Θα το θεωρούσε ένδειξη ανυπακοής από μέρους της; Κι αν την ξαναχτυπούσε; Έσφιξε τα δόντια της και άρχισε να κάνει από μέσα της την προσευχή της. Τον άκουσε να σταματάει από πάνω της, τον ένιωσε να την κοιτάζει, μύρι-

σε την ανάσα του που βρομοκοπούσε καπνό και οινόπνευμα. Πέρασαν λίγα δευτερόλεπτα που της φάνηκαν αιώνες. Και ύστερα τον άκουσε να φεύγει και να σωριάζεται στο βαρύ, μεταλλικό κρεβάτι τους. Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλό της. Έπρεπε να το εκλάβει αυτό ως μια μικρή νίκη; Κοιμήθηκε ταραγμένα στο μικρό σκληρό ντιβάνι, στο έπιπλο που επρόκειτο να γίνει το κρεβάτι της, η γωνιά της για αρκετό καιρό. Γιατί δίπλα του, στη συζυγική τους κλίνη, δεν ξαναξάπλωσε ποτέ.

Δεν πίστευε στα μάτια της η Ανθή, όταν κατάλαβε ότι η κοιλιά της άρχισε να φουσκώνει. Ήθελε πολύ να κάνει παιδιά, ποτέ όμως δε φανταζόταν ότι θα συνέβαινε κατ' αυτόν τον τρόπο. Και παρόλο που δεν είχε περίοδο εδώ και δύομισι μήνες, δεν είχε καν σκεφτεί ότι μπορεί να ήταν έγκυος. Είχε πάντα ακανόνιστο κύκλο, ιδίως όταν αγχωνόταν και στενοχωριόταν, και σίγουρα τώρα δε διένυε και τις καλύτερες μέρες της ζωής της, οπότε είχε θεωρήσει απόλυτα φυσιολογική την έλλειψη έμμηνου ρύσης. Πέρα από αυτό όμως, στο αθώο κοριτσιίστικο ακόμα μυαλό της η σύλληψη ενός παιδιού και η γέννηση ήταν συνυφασμένα με μια πράξη αγάπης και έρωτα, με το απόλυτο δέσιμο και δόσιμο που έπρεπε να υπάρχει ανάμεσα σε δύο ανθρώπους. Πώς θα μπορούσε λοιπόν τώρα από κάτι τόσο λάθος και τόσο απεχθές και απάνθρωπο να βγει κάτι καλό;

Δεν του είπε κουβέντα. Δε βρήκε το θάρρος. Ήξερε πολύ καλά πως δε θα χαιρόταν καθόλου με τα νέα, και γνώριζε πως η αντίδρασή του μπορεί να ήταν επικίνδυνη τόσο για εκείνη όσο και για το αγέννητο μωρό της. Αποφάσισε για πρώτη φορά να εκμεταλλευτεί λίγο τις καταστάσεις, να χειριστεί τη μόνη αδυναμία του. Γιατί αν κάτι δε θα ήθελε με τίποτα ο άντρας της αυτό ήταν το να υποπτευθεί κάποιος από τον έξω κόσμο τι συνέβαινε μέσα στους τέσσερις τοίχους του σπιτιού τους.

Ήταν Κυριακή και θα έτρωγαν όλοι μαζί στο σπίτι των πεθερικών της. Θα παρευρίσκονταν οι γονείς και δύο από τα αδέρφια της εκεί, κι έτσι η μάνα μου σκέφτηκε πως αυτή ήταν η κα-

τάλληλη στιγμή, μια μοναδική ευκαιρία να αποκαλύψει το μυστικό της σε ελεγχόμενο περιβάλλον. Είχαν καθίσει όλοι στο τραπέζι, ο πατέρας της είχε κάνει την καθιερωμένη προσευχή και ήταν έτοιμοι να ξεκινήσουν να τρώνε, όταν ο κυρ Φάνης, ο παππούς μου από τη μεριά του πατέρα μου, άρχισε να σερβίρει σε όλους το κόκκινο κρασί παραγωγής τους, για το οποίο περηφανευόταν κάθε ώρα και στιγμή.

«Όχι για μένα! Δεν κάνει!» είπε η Ανθή τα καλά προβαρισμένα λόγια της και τράβηξε επιδεικτικά το ποτήρι πιο εκεί.

Για λίγα δευτερόλεπτα δεν έγινε τίποτα. Ο κυρ Φάνης σέρβιρε τους υπόλοιπους παρευρισκόμενους συνεχίζοντας το λογύδριό του περί της εξαιρετικής ποικιλίας των συγκεκριμένων αμπελιών, του καθαρού χρώματος και της μεστής γεύσης του οίνου που έρεε από την κανάτα στα ποτήρια των συνδαιτυμόνων του.

«Μη μου πεις!» τον διέκοψε σχεδόν φωνάζοντας η Κατερίνα, η γιαγιά μου από την πλευρά της μητέρας μου. «Κοριτσάκι μου, είναι αυτό που νομίζω;» ρώτησε με δάκρυα στα μάτια τη μάνα μου.

Εκείνη έγεννεσε καταφατικά και μέσα σε ένα λεπτό όλοι, τόσο από το δικό της το σόι όσο και από εκείνο του πατέρα μου, είχαν πέσει συγκινημένοι στην αγκαλιά της. Όλοι εκτός από έναν: τον Μιχάλη, τον πατέρα μου. Ο οποίος καθόταν αιουβόλωμένος στην καρέκλα του και κατέβαζε γουλιά γουλιά το κόκκινο κρασί που είχε μπροστά του, λες και ήταν θέμα ζωής και θανάτου να εξακριβώσει τα λεγόμενα του δικού του πατέρα για την ποιότητα του κρασιού στο ποτήρι του. Δεν άργησε να βρει τη χαμένη αυτοκυριαρχία του, να ξεκολλήσει το μυαλό του από το ποτήρι στο χέρι του. Κοίταξε γύρω του προσεκτικά, ζύγισε την κατάσταση και ανασκουμπώθηκε. Ευτυχώς πάνω στην αναμπουμπούλα δεν είχε παρατηρήσει κανείς τίποτα. Σύντομα τα συγχαρητήρια και οι αγκαλιές στράφηκαν και προς εκείνον και αμέσως φρόντισε να «φορέσει» το καλό του το χαμόγελο. Ναι, θα γινόταν πατέρας. Οποία ευτυχία! Σε κάποια φάση μάλιστα

έπιασε τρυφερά το χέρι της έκπληκτης Ανθής και το έφερε απαλά στα χείλη του.

Το γεύμα κύλησε μέσα σε κλίμα απόλυτης ευδαιμονίας. Στο επίκεντρο της κουβέντας βρισκόμουν φυσικά εγώ. Το όνομα που θα μου έδιναν αν ήμουν αγόρι ή αν ήμουν κορίτσι, το δωμάτιό μου που έπρεπε να ετοιμαστεί, ο γιατρός που έπρεπε να επισκεφθεί η μαμά μου το συντομότερο δυνατό, τα ρουχαλάκια που θα ξεκινούσαν οι δυο γιαγιάδες μου άμεσα να πλέκουν και να κεντούν. Και όσο κι αν έψαχνε η μάνα μου να βρει σημάδια για την ανταριασμένη ψυχή του άντρα της, τίποτα δε μαρτυρούσε τι ακριβώς σκεφτόταν αυτός εκείνη την ώρα. Να είχε κάνει άραγε λάθος; Να μην του ήταν τελικά και τόσο απωθητική η ιδέα τού να αποκτήσει παιδί;

Μπήκαν στο αυτοκίνητο αμίλητοι. Η ατμόσφαιρα ήταν βαριά και τεταμένη και εκείνος βαριανάσαινε χωρίς να βγάζει λέξη. Όχι, δεν ήταν ευχαριστημένος, όσο κι αν επιθυμούσε η Ανθή να πιστέψει το αντίθετο, αυτό πλέον ήταν βέβαιο. Σκέφτηκε αν θα έπρεπε να πει εκείνη κάτι, να προσπαθήσει έστω να σπάσει τον πάγο. Δεν τόλμησε. Για λίγα λεπτά η μάνα μου πίστεψε ότι η εγκυμοσύνη της, εγώ δηλαδή, που πλέον είχα αποκτήσει υπόσταση ανάμεσά τους, θα παρέμενε ασχολίαστη, απαρατήρητη, αόρατη στα μάτια του πατέρα μου, όπως άλλωστε και η ίδια, πριν καν ακόμα γεννηθώ. Είχαν απομακρυνθεί αρκετά από το σπίτι των παππούδων μου, όταν εκείνος φρέναρε τόσο απότομα, που, αν η Ανθή δε φορούσε ζώνη, σίγουρα θα είχε τραυματιστεί. Τον άκουσε να ψιθυρίζει, με φωνή που θύμιζε σύριμο φιδιού, και ένιωσε το αίμα της να παγώνει από τον τρόμο.

«Αυτό εμένα δε θα μου το ξανακάνεις ποτέ!»

Πήγε να δικαιολογηθεί, να του εξηγήσει κάπως τη συμπεριφορά της, δεν πρόλαβε όμως να αρθρώσει λέξη. Το χαστούκι με την ανάστροφη της παλάμης του έπεσε τόσο δυνατά πάνω της που κοπάνησε με φόρα το κεφάλι της στο πλαϊνό τζάμι του αυτοκινήτου. Μέσα σε ελάχιστα δευτερόλεπτα η ζώνη της είχε λυ-

θεί, η πόρτα της άνοιξε κι εκείνος την έσπρωξε με όλη του τη δύναμη έξω από το αυτοκίνητο, σε ένα λασπωμένο χαντάκι. Προσπάθησε να προστατεύσει με τα χέρια της την κοιλιά της από την πτώση και χτύπησε το κεφάλι της σε μια μεγάλη πέτρα. Το αυτοκίνητό τους είχε ήδη εξαφανιστεί σπινάροντας κι εκείνη βρισκόταν χτυπημένη, λασπωμένη και παρατημένη μέσα στις βρομιές και στα χώματα. Μέσα σε έναν υγρό τάφο, σκέφτηκε με τρόμο. Σηκώθηκε και άρχισε να τρέχει με όση δύναμη της είχε απομείνει. Το σπίτι τους ήταν γύρω στα δύο χιλιόμετρα μακριά, απόσταση που έπρεπε να καλύψει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Τι θα γινόταν αν την έπαιρνε τώρα κάποιο μάτι; Τι θα έλεγε ο κόσμος; Ήταν Κυριακή απόγευμα και ευτυχώς δεν κυκλοφορούσαν και πολλοί έξω. Ένας όμως αρκούσε για να γίνει σούσουρο στο χωριό. Και πώς θα δικαιολογούσε μετά την αλλόκοτη κατάσταση στην οποία βρισκόταν; Τι θα μπορούσε να προφασιστεί και να ακουστεί πιστευτό; Έβρεχε, είχε κρύο και τα μηνίγγια της βούιζαν ακόμα από το χτύπημα. Και παρ' όλα αυτά έτρεχε. Έτρεχε σαν κυνηγημένη. Έτρεχε για να σωθεί. Από ποιον και από τι δεν ήξερε. Γιατί στην πραγματικότητα γνώριζε πως έτρεχε με κατεύθυνση την καταστροφή.

Ήταν κλειδωμένη η πόρτα όταν έφτασε σπίτι. Από μέσα άκουγε την τηλεόραση να παίζει στη διαπασών. Χτύπησε πρώτα το κουδούνι, μετά την πόρτα με δύναμη. Τίποτα.

«Σε παρακαλώ, άνοιξε», ψιθύρισε αρχικά, ούρλιαξε στη συνέχεια. Μάτωσαν τα χέρια της να χτυπάει και να γδέρνει επί ώρες το τραχύ ξύλο. Άδικα. Έμεινε όλο το απόγευμα και όλο το βράδυ έξω, παγωμένη και βρεγμένη, στο χαλάκι της εξώπορτας, μην έχοντας πια καν τη δύναμη να παρακαλέσει άλλο, να εκλιπαρήσει, προκειμένου να της επιτραπεί η είσοδος στο σπίτι. Στο σπίτι της. Το αίμα στο κούτελο είχε πήξει, το κεφάλι της όμως πονούσε φοβερά. Ούτε παλτό φορούσε, καθώς είχε ξεμείνει στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου, και φυσικά ούτε λόγος να αναζητήσει κάπου βοήθεια. Όλη τη νύχτα άκουγε την τηλεό-

ραση να παίζει. Κι εκείνη έτρεμε. Ρίγη συντάρασαν όλο της το κορμί. Από το κρύο, τον φόβο, τον πόνο, τον πυρετό, την ντροπή, την κατάντια.

Ξημέρωσε Δευτέρα και μόνο τότε άνοιξε η εξώπορτα. Εκείνη, ακόμα καθισμένη πάνω στο χαλάκι, με την πλάτη της να στηρίζεται στο παγωμένο ξύλο, έπεσε μέσα στο σπίτι σαν κούτσουρο, λιπόθυμη. Τη σήκωσε στα χέρια άγαρμπα και την οδήγησε στο μπάνιο κοπανώντας τα κρεμάμενα μέλη της αριστερά δεξιά. Την πέταξε σχεδόν μέσα στην μπανιέρα και την κοίταξε προβληματισμένος. Ήταν προφανές ότι ψηνόταν στον πυρετό. Δεν μπορούσε να την αφήσει έτσι. Όχι ότι τον ένοιαζε τι θα συνέβαινε σε εκείνη ή σε εμένα αντίστοιχα, ήξερε όμως πως δε θα μπορούσε να δικαιολογήσει σε κανέναν το γεγονός ότι δεν κάλεσε γιατρό. Την έπλυνε από τα χρώματα, της φόρεσε μια καθαρή νυχτικιά και της κόλλησε ένα τσιρότο στο κούτελο, που κάλυψε όπως όπως με τα μαλλιά της. Την πήγε στο κρεβάτι και μπήκε για άλλη μια φορά στον ρόλο του καλού και στοργικού συζύγου. Τηλεφώνησε πρώτα στον γιατρό και μετά στους παππούδες μου, που κατέφθασαν έπειτα από λίγο αλαφιασμένοι. Κι εκείνος, δακρυσμένος και εξαντλημένος από τη δήμεν στενοχώρια, κατέρρευσε στην αγκαλιά της μάνας του.

«Δεν ξέρω τι της συμβαίνει, δεν είναι καλά η Ανθή μου!» είπε γεμάτος οδύνη. Και την ώρα που δεχόταν τα κανακέματα και τις καθησυχαστικές κουβέντες όλων, έκρυψε ένα εντελώς ξεδιάντροπο χαμόγελο χώνοντας τη μούρη του στα μπράτσα της γιαγιάς μου. Μια σκέψη τού πέρασε μόνο από το μυαλό: *Μήπως τελικά η ιδέα του τραγουδιστή δεν ήταν ποτέ και τόσο καλή; Γιατί στην ηθοποιία, απ' ό,τι φαίνεται, σκίζω!*

Μέχρι πού μπορεί να φτάσει κανείς για τον έρωτα; Τον αληθινό έρωτα, όχι τον περιστασιακό, τον επιφανειακό, αυτόν που αποσκοπεί στο βόλεμα. Τον έρωτα που κινεί γη και ουρανό, γεννά πολέμους και γίνεται λάιλαπα, αυτόν που ξεπερνά κάθε εμπόδιο, καταφέρνει το αδύνατο, δημιουργεί και γκρεμίζει τα πάντα. Έναν τέτοιο έρωτα βιώνει η Ειρήνη για τον Φίλιππο, τον σύντροφο των παιδικών της χρόνων, τον άνθρωπο που αγκαλιάζει την αναπηρία της, τον μόνο που την αποδέχεται όπως ακριβώς είναι. Έναν τέτοιο έρωτα βιώνει και ο Φίλιππος. Όχι όμως για την Ειρήνη.

Εγκλωβισμένοι σε ένα απόκοσμο σκηνικό, ένα βυθισμένο χωριό-φάντασμα που μετατρέπεται άθελά του σε υγρό τάφο, η Ειρήνη, ο Φίλιππος και όσοι άλλοι εμπλέκονται στη ζωή τους ακροβατούν στην κόψη του ξυραφιού, γίνονται έρμαιο των φόβων και των αδυναμιών τους, υποκύπτουν στα πιο κρυφά τους πάθη, αγαπούν, πληγώνουν, σκοτώνουν, θυσιάζουν. Κάποιες φορές, ακόμα και τον ίδιο τους τον εαυτό. Γιατί το ερωτικό κάλεσμα κάποιων πλασμάτων είναι σπάνιο, μοναδικό και δυστυχώς αέναα καταδικασμένο να μην ακούγεται ποτέ, να παραμένει χαμένο στον βυθό της μοναξιάς.

Και τελικά το αιώνιο ερώτημα ανέρχεται για άλλη μια φορά στην επιφάνεια: μπορεί κανείς να ξεφύγει από αυτό που τον όρισαν οι μοίρες, να υπερνικήσει τη μοναξιά και τη διαφορετικότητά του; Αντέχει να κολυπήσει αντίθετα στο ρεύμα; Κι αν ναι, με ποιο τίμημα;

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-2132-2

9 786180 121322

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΕ: 19789

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η